
 دانشگاه علوم پزشکی ایلام	عنوان: راهنمای تدوین طرح درس		 وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
	تاریخ آخرین بازنگری: 11/10/1399	شماره ویرایش اول	

راهنمای تدوین طرح درس

مقدمه:

طرح درس ، سندی است که اجزای فرآیند آموزشی فعال برای مشارکت فراگیر به منظور دستیابی به اهداف آموزشی راترسیم می کند . طرح درس ساختاری سازمان یافته برای تدریس و نقشه ای کلی برای هدایت فعالیتهای آموزشی است و در آن مفاهیم ، اهداف ، فرصت های آموزشی و روشهای ارزیابی درس بیان می شود .

در یک طرح درس مجموعه فعالیتهایی که آموزش دهنده از پیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی ویژه تدارک می بیند ، پیش بینی و تنظیم شده است و با کمک آن آموزش دهنده می تواند فعالیت های ضروری آموزشی را به ترتیب و در مراحل و زمان های مشخص و به شیوه ای منطقی پیش ببرد . طرح درس روزانه شامل پیش بینی مجموعه فعالیت هایی است که مدرس ازپیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی در یک جلسه تدریس ، تدارک می بیند. طرح درس چارچوب تدریس را طراحی می کند که بر اساس آن استاد و دانشجو در هنگام تدریس باهدفی مشترک و مشخص به یک سو حرکت می کنند.

تاریخچه:

طرح درس برای نخستین بار در سال 1918 توسط " فرانکلین بوبیت " مطرح شد و لزوم استفاده از آن در سازماندهی امر یاددهی – یادگیری مورد تاکید قرار گرفت . طرح درس به شکل امروزی آن ، در سال 1950 به وسیله روان شناسان برجسته امر تعلیم و تربیت " بنجامین اس بلوم " شکل گرفت و در سال 1662 " رابرت گلیرز " نظرات تکمیلی خود را در راستای دیدگاههای بلوم مطرح کرد که تا به امروز نیز مد نظر برنامه ریزان و هدف گذاران آموزشی و دستاندرکاران امور آموزشی در سطح جهان بوده است .

مراحل تدوین طرح درس

1- مشخصات کلی:

 دانشگاه علوم پزشکی ایلام	عنوان: راهنمای تدوین طرح درس		
	تاریخ آخرین بازنگری: 11/10/1399	شماره ویرایش اول	

ابتدا باید نام دانشکده ، مقطع / رشته ، نام درس / واحد ، تاریخ ارائه درس ، نوع درس / نظری / عملی ، نیمسال تحصیلی ، نام مدرس ، تعداد دانشجو ، مدت کلاس) را بالای صفحه کاربرد طرح درس نوشت .

2- مشخص کردن اهداف کلی:

یک هدف کلی ، یک عبارت واحد است که وضعیت فراگیر را پس از دریافت یک عمل آموزشی توصیف می کند.

3-رئوس مطالب (عناوین فرعی)

پس از تعیین و نوشتن اهداف کلی ، طراح باید رئوس مطالب (عناوین فرعی موضوع درس) را مشخص سازد . عناوین فرعی ، بهترین راهنمای نگارش هدفهای جزئی است : زیرا بر اساس هر عنوان فرعی می توان یک هدف جزئی نوشت .

4-مشخص کردن اهداف جزئی:

هدفهای کلی قابلیت‌هایی هستند که فراگیران پس از گذراندن مجموعه ای از تجارب یادگیری کسب می کنند و چون این هدفها با وازه های کلی بیان می شوند معمولاً" توضیح بیشتر ضروری است . این توضیح از طریق ارایه مجموعه ای از هدفهای جزئی انجام می پذیرد .

5-تعیین حیطه های یادگیری:

هدفهای یادگیری (آموزشی) به گونه ی کلی به سه حیطه ،بخش بندی شده اند و هر حیطه از هدفهای یادگیری خود نیز به سطح های گوناگونی طبقه بندی شده که از سطح بسیار ساده تا عالی و پیچیده را در بر می گیرد:

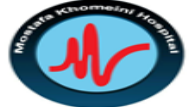
حیطه شناختی ، حیطه عاطفی ، حیطه روانی

6-روش آموزش (روش های تدریس):

به منظور نیل به اهداف آموزشی تعیین شده بهره گیری از روشهای تدریس و الگوهای تدریس متناسب با هدفهای درس و نوع مطالب و بحث ، نوع کلاس ، تعداد فراگیران و غیره روشهای و الگوهای خاص مورد استفاده قرار می گیرد.

7-اجزاء و شیوه ارائه درس:

این قسمت اساس طرح درس را تشکیل می دهد و باید به کاملترین وجه تنظیم گردد.مطالب ارایه شده باید دارای پیوستگی و نظم منطقی باشد مدرس باید فعالیتهایی را که به روشها و فنون تدریس مربوط می شود در ارایه درس به اختصار مشخص نماید و تنها نام بردن از عنوان کلی روشها و الگوهای تدریس کافی نیست .

 دانشگاه علوم پزشکی ایلام	عنوان: راهنمای تدوین طرح درس		 بیمارستان شهید شهسواری ساری
	شماره ویرایش اول	تاریخ آخرین بازنگری: 11/10/1399	

8-فعالیت‌های یادگیری:

تکالیف و فعالیت‌های یادگیری برای تعمیق و استمرار یادگیری تعیین می‌شود. علاوه بر تکلیفی که در کتاب درسی مشخص شده است. مدرس می‌تواند تکلیف دیگری نیز که محصول بازخورد از نتیجه تحقق یا عدم تحقق اهداف در نتیجه ارزشیابی تکوینی است، تعیین کند.

9. وسایل آموزشی به کلیه تجهیزات و امکاناتی اطلاق می‌شود که می‌توانند در محیط آموزشی شرایطی را به وجود آورند که در آن شرایط، یادگیری سریعتر، آسانتر، بهتر، بادوامتر و موثرتر صورت بگیرد.

10. سنجش عملکرد یادگیرندگان و مقایسه نتایج حاصل با هدف‌های آموزشی از پیش تعیین شده به منظور تصمیم‌گیری در این باره که آیا فعالیت‌های آموزشی مدرس و کوشش‌های یادگیری فراگیران به نتایج مطلوب رسیده یا نه؟

الف – ارزشیابی تکوینی (مرحله ی مستمر):

این ارزشیابی زمانی اجرا می‌شود که فعالیت آموزشی جریان دارد و یادگیری در حال تکوین و شکل‌گیری است.

ب - ارزشیابی تراکمی (پایانی) :

در ارزشیابی تراکمی، تمامی آموخته‌های فراگیران در طول یک دوره آموزشی تعیین می‌شوند.

11-جمع بندی و نتیجه گیری:

برای تثبیت مطالب ارائه شده در ذهن فراگیران بهتر است درس ارائه شده در ذهن فراگیران درس ارائه شده خلاصه، جمع بندی و نتیجه‌گیری شود.

برگرفته از راهنمای تدوین طرح درس دانشگاه علوم پزشکی سمنان